

Verpleegkunde 14 Voedingsassistent

- Herken problemen met eten/slikken
- Vul vloeistof- of voedingslijsten in
- Controleer de hydratatiestatus en begrijp de basis van vochtbalans (inname/uitscheiding)
- gezond dieet, aspiratieprofylaxe, hulpmiddelen bij het eten, beperkingen, dysfagievocabulaire, vochtbalans, inname/uitgave (I/O), symptomen van uitdroging, hydratatiemonitoring

De dysfagie

De aspiratiepreventie

De vloeistofbalans

De vochtinname

De vochtuitstroom

De hydratatiestatus

De uitdrogingstekenen

De sondevoeding

De kauw- en slikbegeleiding

Het hulpmiddel (voor eten)

Het slikprotocol

Het verdikkingsmiddel

De dieetbeperking

Het mondverzorgingsprotocol

Observeren (observeren)

Registreren (registreren)

Meting verrichten (meten)

Hydrateren (hydrateren)

Voedingstoediening aanpassen (aanpassen)

Vochtbalans bijhouden (bijhouden)

1.Oefeningen

1. Koppel elk woord aan de juiste definitie.

a. De dysfagie	1. Voeding die via een slangje door de neus of rechtstreeks naar de maag wordt gegeven.
b. De aspiratiepreventie	2. Een slikstoornis waarbij de patiënt vaste of vloeibare voeding moeilijk kan doorslikken.
c. De sondevoeding	3. Maatregelen waardoor voedsel of vloeistof niet in de longen terecht komt tijdens eten of drinken.

a-2 b-3 c-1

2. Vochtlijst op de geriatrie afdeling (QR: Audio)

Vul de lege plekken in: uitdroging, slikveiligheid, verslikt, I/O-schema, observeert, vochtlijstje, noteert, sondevoeding, slikstoornis, aangepaste

Op de geriatrie afdeling van een ziekenhuis werkt een voedingsassistent samen met de verpleegkundigen. Veel oudere patiënten hebben een (1) _____ of eten en drinken te weinig. De voedingsassistent (2) _____ tijdens de maaltijden of een patiënt zich (3) _____, heel lang kauwt of ineens stopt met eten. Als hij dit ziet, meldt hij het direct aan de verpleegkundige en (4) _____ hij het in het dossier. Ook controleert hij of de patiënt rechtop zit in de stoel en of het (5) _____ bord en bestek goed worden gebruikt. Zo wordt de (6) _____ zo goed mogelijk bewaakt.

De voedingsassistent vult elke dienst het (7) _____ en het (8) _____ in. Hij schrijft op hoeveel water, thee, soep en (9) _____ een patiënt krijgt. Ook let hij op de urineoutput en of de patiënt een droge mond, donkere urine of duizeligheid heeft. Dit kunnen vroege signalen van (10) _____ zijn. Als de hydratatiestatus achteruitgaat, overlegt hij met de verpleegkundige of er meer drinken of verdikte vloeistof nodig is. In het team is afgesproken dat alle zorgverleners duidelijk registreren en elkaar informeren. Zo houden zij samen de vloeistofbalans van de patiënt zo stabiel mogelijk.

1. Wat doet de voedingsassistent tijdens de maaltijd om slikproblemen op tijd te herkennen?

2. Welke signalen in de tekst kunnen wijzen op uitdroging bij de patiënt?

3. Luister naar het audiofragment en kies het juiste antwoord. (QR: Audio)

Waar Onwaar

1. De zorgverlener maakt de dranken dikker om het risico op verslikken te verkleinen.	☐	☐
2. De diëtist vraagt om alleen de vochtinname op te schrijven, niet het vochtverlies.	☐	☐
3. Mevrouw De Vries mag vanmiddag nog gewoon eten en drinken vóór het slikonderzoek.	☐	☐

4. Kies de juiste oplossing

- Als de patiënt zich verslikt, _____ ik direct of er sprake is van dysfagie.
a. observeerde b. observeert c. observeren d. observeer
 - De diëtist adviseert dat we de dranken _____, omdat dunne vloeistof sneller in de luchtweg kan komen.
a. verdikken b. verdiggen c. verdikt d. verdikken we
 - Elke dienst _____ je de vochtinname en het vochtverlies, zodat de vloeistofbalans duidelijk blijft.
a. registreren b. registreer c. registreert d. registreerde
1. observeer 2. verdikken 3. registreer

5. Rollenspel - dialogen (QR: Audio)

Avonddienst: slikproblemen bij patiënt

Voedingsassistent: *Marieke, ik maak me een beetje zorgen over meneer De Ruiter, hij hoest steeds tijdens het slikken en drinkt vandaag bijna niets.*

Verpleegkundige *Dat klopt, hij heeft dysfagie, dus er is verhoogd risico op aspiratie; hij krijgt daarom verdikte vloeistof en een halfvloeibaar dieet.*

Marieke:

Voedingsassistent: *Moet ik dan de aangepaste beker gebruiken en hem rechtop zetten als ik hem help met eten en drinken?*

Verpleegkundige *Ja, altijd rechtop zitten als aspiratiepreventie, rustig kleine slokjes geven en goed observeren of hij blijft hoesten of moe wordt.*

Marieke:

Voedingsassistent: *Ik heb zijn vochtinname en urineproductie al op de vochtlijst geregistreerd, maar hij zit nog onder het voedingsadvies van de diëtist.*

Verpleegkundige *Schrijf dat er duidelijk bij, dan kunnen we vanavond overleggen of we extra sondevoeding moeten toedienen om de vochtbalans op peil te houden.*

Marieke:

Voedingsassistent: *Zal ik zo nog een keer proberen om hem te laten drinken en daarbij de mond een beetje vochtig houden?*

Verpleegkundige *Goed plan, let ook op tekenen van dehydratie, zoals droge mond en sufheid, en meld het meteen als je iets opvallends observeert.*

1. Hoe zou jij uitleggen aan een nieuwe collega waarom de vochtbalans zo belangrijk is bij deze patiënt?
-

6. Spreken: vertaal en beantwoord (QR: AI+)

Ik let erop dat ... zodat ... / Ik registreer de vochtinname en urineproductie, bijvoorbeeld ... / Ik ben alert op tekenen van uitdroging zoals ...

1. U helpt een cliënt die moeite heeft met slikken. Wat doet u om veilig te eten en drinken te laten verlopen?
-
2. U merkt dat een cliënt weinig drinkt en weinig plast. Wat noteert u in de vochtbalans en welke tekenen van uitdroging controleert u?
-

7. Schrijven: E-mail (QR: AI+)

Onderwerp: Vochtlijst en slikken meneer De Boer

Hallo,

Vanavond heb jij **avonddienst** op kamer 12 bij **patiënt** De Boer. Hij heeft mogelijk **dysfagie** en een **risico op aspiratie**, vooral bij dunne dranken.

Wil jij:

- de **vochtlijst** goed **invullen** (alle **vochtinname** en **urineproductie** noteren);
- extra **observeren** hoe hij **kauwt en slikt**;
- in het dossier **rapporteren** als hij hoest bij drinken?

Let op: dunne dranken zijn nu **niet toegestaan**, alleen met **verdikkingsmiddel**.

Alvast bedankt,

Sanne, regieverpleegkundige

Schrijf een passende reactie: *Bedankt voor je e-mail over meneer De Boer. / Ik zal vanavond... / Kun je mij nog laten weten...*
